

[Landbrugsministeren.]

til afsætningsforholdene skønnes nødvendigt, skal foregå gennem et centralt eksportorgan.

Som det fremgår af lovforslaget, kan bestemmelsen kun bringes i anvendelse, hvor det drejer sig om markeder med centralindkøb på det pågældende område, og hvor det tillige skønnes nødvendigt af hensyn til afsætningen af danske landbrugsvarer til det pågældende land, at eksporten centraliseres. Det er ikke tanken, at bestemmelsen skal hindre en eksportør, der i øvrigt opfylder gældende betingelser for eksport, i at deltage i eksporten gennem det etablerede centrale eksportorgan, men kun at dette eksportorgan kan optræde som sælger på det pågældende marked og forestå afviklingen af indgåede kontrakter på de deltagende eksportørers vegne.

Den sikkerhedsstilling for opnåelse af autorisation, som ifølge gældende praksis kræves, og som lovforslaget indeholder udtrykkelig bestemmelse om, skal tjene som dækning for skyldige eksportafgifter og skal tillige i tilfælde, hvor eksporten skal foregå gennem et centralt eksportorgan, tjene som sikkerhed for den enkelte eksportørs forpligtelse over for nævnte eksportorgan i forbindelse med afviklingen af eksporten.

Med disse bemærkninger, og idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, skal jeg indstille lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til det ærede medlem hr. Weikop, for at han som ordfører for forslagsstillerne kan fremsætte et tidligere anmeldt lovforslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (Weikop): På forslagsstillernes, venstres og det konservative folkepartis, vegne skal jeg fremsætte forslag til lov om ændring i lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger samt om ophævelse af lov om indseende med priser, og jeg skal tillade mig ganske kort at begrunde forslaget.

Tilslutningen til de syv vil utvivlsomt øge administrationen på forskellige områder, og det gælder derfor om at skubbe den

administration væk, som er skabt under ganske andre forudsætninger, og som vel nu må anses for overflødig. Dette gælder også på de områder, som lovforslaget omfatter. Det må jo erindres, at monopoltilsynets virksomhed også fører med sig, at erhvervene må anvende megen tid og også megen dyr arbejdskraft på at foretage undersøgelser og forsyne monopoltilsynet med mange oplysninger. Med ét slag er monopoltilsynets opgaver blevet ændret i en sådan grad, at man vil undre sig over, at regeringen ikke allerede har gjort skridt til at tilpasse lovgivningen efter de ændrede forhold. Selv om den højtærede handelsminister ganske rigtigt mener, som ministeren udtalte forleden, at det ikke er monopoltilsynet, der skal bestemme, om monopolloven skal ændres, kan man få det indtryk, at handelsministeren føler sig så stærkt bundet af monopoltilsynet, at han til skade for erhvervene undlader over for tinget at fremsætte nødvendige forslag til ændringer i prisloven og monopolloven.

Dette vil vi bøde noget på — jeg siger noget — ved fremsættelsen af dette lovforslag. Den højtærede handelsminister kan ikke være ukendt med, at der på et tidspunkt må regnes med, at ca. 40 pct. af industriproduktionen udsættes for alvorlig risiko ved afvikling af importreguleringen, at ophævelse af importreguleringen uden tvivl vil føre til, at konkurrencebegrænsende aftaler vil miste deres betydning, kort sagt, at konkurrenceforholdene ved importreguleringens bortfald vil få virkninger, der slet ikke var regnet med, dengang monopolloven og loven om indseende med priser blev vedtaget i det høje ting.

Når det i bemærkningerne til lovforslaget anføres, at vi kun foreslår monopolloven ændret på et enkelt punkt, nemlig ophævelse af § 24, der bestemmer, at prisforhøjelser på nogle nærmere angivne varer ikke må sættes i kraft uden monopoltilsynets godkendelse, skyldes det, at vel var vi klar over, at loven også bør ændres på andre punkter, men en hurtig ophævelse af § 24 vil straks kunne give erhvervene en ligestilling med de andre landes inden for de syv, som de må have et naturligt krav på. Det er i øvrigt en ligestilling, der er afgørende nødvendig, hvis den strukturalisering, som alle — jeg går ud fra

[Weikop.]

også regeringen — ønsker, skal kunne gennemføres i hurtigt tempo.

Det må i denne forbindelse også erindres, at § 24 oprindeligt slet ikke var tænkt at skulle være permanent. Den socialdemokratiske regering foreslog i 1955, at den kun skulle være gældende til 1956, men den blev som også anført i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag under ganske andre forudsætninger forlænget 1 år og senere ligeledes under ganske andre forudsætninger, end vi har i dag, gjort permanent i 1957.

At afvente afslutningen af den diskussion om disse problemer, der finder sted i monopoltilsynet, forekommer ikke rimeligt. Derimod burde man vel under hensyn til de ændrede forhold have søgt paragraffen ophævet, således som den socialdemokratiske regering i sin tid forudsatte, og som også forliget om monopolloven i sin tid havde forudsat.

Lov om indseende med priser foreslås ophævet med undtagelse af paragraffen om fremdeles at give monopoltilsynet bemyndigelse til at bestemme, at nettovægten kan angives på pakningen for de varers vedkommende, der sælges til forbrugerne.

Det er vist ikke nødvendigt nærmere at motivere, at det nu er fuldstændig overflødig at pålægge monopoltilsynet i forbindelse med direktoratet for varforbrug, der i øvrigt ikke eksisterer mere, at undersøge, hvorledes priserne er her i landet i forhold til priserne på tilsvarende varer i udlandet. Denne bestemmelse kom til verden, fordi vi dengang havde importregulering, og fordi man gennem disse undersøgelser ville kunne finde ud af, hvor man skulle eller burde give adgang til større import for at holde for høje priser i ave. Det må være helt klart, at det nu er spildt arbejde at foretage sådanne undersøgelser. Liberaliseringen har ganske overflødiggjort at anvende arbejdskraft på denne opgave eller, hvis jeg må sige det sådan, at forøge vore papirbunker.

Tilbage af lov om indseende med priser bliver kun § 1, der giver visse organisationer adgang til at anmode monopoltilsynet om at foretage undersøgelser af pris- og avanceforholdene på ganske konkrete områder. Resultatet af sådanne undersøgelser kan

monopoltilsynet offentliggøre. Importreguleringens ophævelse gør også denne bestemmelse overflødig, og den har i øvrigt, så vidt jeg kan skønne, ingen nævneværdig betydning haft. I 1956 beskæftigede monopoltilsynet sig med at foretage prøveindkøb af hvidkål, gulerødder, rosenkål, rødkål, porrer, kartofler og spiseæbler i detailforretninger i hovedstadsområdet og 10 provinsbyer. Der kom noget papir ud af disse undersøgelser, men det tør vistnok siges, at der heller ikke kom andet ud deraf. Nogle enkelte andre anmodninger gav ikke monopoltilsynet anledning til at foretage undersøgelser, og i 1958 blev der overhovedet ikke fremsat anmodning om nogen undersøgelse. Dette viser tydeligt, at denne bestemmelse er overflødig, og dermed er også loven om indseende med priser helt overflødig. Derfor fremkommer vort forslag.

Jeg skal til slut på de to partiers vegne anbefale lovforslaget til tingets villige behandling.

Formanden: Eksemplarer af det nu fremsatte lovforslag vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående forslag til lov om ændringer i forbrugsafgifterne af papir, tændstikker m. m.

Valgt blev: *Peter Nielsen, Chr. Christiansen, Einer-Jensen, Per Hækkerup, Lars P. Jensen, Lars M. Olsen, Hans Rasmussen, Aage Fogh, Niels Andersen, Henry L. W. Jensen, Holmberg, Axel Kristensen, Anker Lau, Harald Nielsen, Poul Møller, Baaga og Weikop.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til boligministeren af Aksel Larsen.

(Forespørgslen findes i tidenden sp. 3783).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.